

Nodarbinātības organizācijas

Nodarbinātības valsts aģentūra <http://www.nva.gov.lv/>

Jau pirms bēgļa vai alternatīvās personas statusa iegūšanas patvēruma meklētāju izmitināšanas centra "Mucenieki" iemītniekiem NVA organizē seminārus un individuālas konsultācijas par nodarbinātības jautājumiem. Šāds agrīns individuāls darbs ar patvēruma meklētājiem ļauj savlaicīgi izziņāt viņu darba prasmes, zināšanas un vēlmes, noteikt jomas, kurās zināšanas ir jāpildveido, kā arī informēt par Latvijas darba tirgus iespējām un prasībām, lai tad, kad patvēruma meklētājs būs saņēmis bēgļa vai alternatīvo statusu un ieguvis tiesības reģistrēties NVA kā bezdarbnieks un strādāt Latvijā, viņš varētu pēc iespējas ātrāk iekļauties mūsu valsts darba tirgū.

Lai izmantotu NVA atbalstu un pakalpojumus pilnā apjomā, bēglis vai persona ar alternatīvo statusu reģistrējas NVA kā bezdarbnieks vai darba meklētājs, tiek izstrādāts individuālais darba meklēšanas plāns, kurā ierakstīti pienākumi un pasākumi nodarbinātības veicināšanai.

NVA filiālē ar tulka palīdzību tiek veikta bēgļa vai alternatīvo statusu ieguvušās personas profilēšana, lai noskaidrotu viņa iespējas integrēties Latvijas darba tirgū, kā arī tos NVA apmācību vai nodarbinātības pasākumus, kas viņam būtu nepieciešami un piemēroti. Prasmju novērtējums bēgļiem un personām ar alternatīvo statusu tiek veikts pēc tādiem pašiem standartiem kā jebkuram citam NVA klientam.

Lai strādātu un dzīvotu Latvijā, nepieciešamas latviešu valodas zināšanas, tāpēc bēgļiem un personām ar alternatīvo statusu NVA piedāvā apgūt valsts valodu bez starpniekvalodas sešos zināšanu līmeņos.

Atbilstoši profilēšanas rezultātam, bēglim vai alternatīvo statusu ieguvušajai personai pēc latviešu valodas apmācības tiek piedāvāta iespēja izmantot citus viņam piemērotus NVA pakalpojumus: konkurētspējas

paaugstināšanas pasākumus (semināri, individuālas konsultācijas), profesionālo vai neformālo apmācību, subsidētās darba vietas, praktisko apmācību pie darba devēja, algotus pagaidu sabiedriskos darbus vai citus pasākumus.

Sociāli ekonomiskās integrācijas process notiek sadarbībā ar PMLP, PMIC "Mucenieki", SIF, biedrību "Patvērums "Drošā māja"", kura sniedz sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojumus patvēruma meklētājiem un personām ar bēgļa vai alternatīvo statusu" Sabiedrības integrācijas fonda īstenotā Eiropas Sociālā fonda pasākuma "Dažādību veicināšana (diskriminācijas novēršana)" (SAM Nr. 9.1.4.4.) ietvaros, kā arī nodrošina tulkošanas pakalpojumus.

2016.gadā sadarbībā ar minētajiem partneriem, kā arī VSAA, IZM un Rīgas domi tika izdota informatīva brošūra bēgļiem un personām ar alternatīvo statusu "Pirmie soļi ceļā uz darbu" latviešu, angļu un arābu valodās. Brošūrā ir apspoguļota ne tikai informācija par nodarbinātību, bet arī par izglītību, mājokli, sociālo palīdzību un pieejamajiem pabalstiem.

2017.gadā šī informācija ir aktualizēta un papildināta, un ir plānots izveidot elektronisku informatīvu lietotni piecās valodās - latviešu, angļu, krievu, tigrīņu un arābu.

No 2016. gada sākuma līdz 2017.gada 26. oktobrim NVA ir sniegusi konsultācijas, noteikusi personas spējas atrast darbu un piedāvājusi atbalsta pasākumus 113personām ar bēgļu vai alternatīvo statusu. 38 personas ir mācījušās latviešu valodas kursus, no tām 13 personas apmeklējušas divu līmeņu kursus.

Darba tiesiskās attiecības ir uzsākušas 20personas, kas nodarbinātas dažādās tautsaimniecības nozarēs - tirdzniecībā, sociālajā aprūpē, izmitināšanas un ēdināšanas nozarē, rūpniecībā, transporta un loģistikas nozarē. Darba attiecības tika uzsāktas no 1 līdz 8 mēnešu laikā kopš reģistrēšanās NVA. Darbu ātrāk atrod personas, kuras salīdzinoši ilgāku laiku uzturas Latvijā un ir labāk iepazīnušas Latvijas darba un dzīves vidi. Pašlaik darba attiecībās ir 14 personas ar bēgļa vai alternatīvo statusu.

Situācijās, ja darba ņēmējs vēl neprot latviešu valodu tādā līmenī, lai patstāvīgi spētu sazināties ar darba devēju, NVA **bēglim vai alternatīvo statusu**ieguvušai personai organizē tulka pakalpojumus darba intervijai un pirmajai darba dienai, kā arī darba līguma tulkojumu bezdarbniekam saprotamā valodā.

No pašlaik nodarbinātajām 14 personām ar bēgļa vai alternatīvo statusu 2 ir sievietes un 12 vīrieši. Pēc NVA rīcībā esošās informācijas ar darbu ir apmierināti gan darba devēji, gan darba ņēmēji.

Bēgļiem un personām ar alternatīvo statusu
<http://www.nva.gov.lv/index.php?cid=433&mid=551>

Tiklīdz ir iegūts bēgļa vai alternatīvais statuss un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē (PMLP) saņemta uzturēšanās atļauja, kā arī, atsevišķos gadījumos, ceļošanas dokuments, Jums ir tiesības sākt strādāt Latvijā. Bēgļa vai alternatīvais statuss Latvijā nedod Jums tiesības uz legālu darbu citās Eiropas Savienības dalībvalstīs.

Lai ātrāk un vieglāk atrastu darbu, aicinām vērsties pēc palīdzības Nodarbinātības valsts aģentūrā (NVA).

NVA ir iestāde, kas palīdz Latvijas iedzīvotājiem, tai skaitā bēgļiem un personām, kuras ieguvušas alternatīvo statusu, atrast darbu. NVA Jums sniegs informāciju par vakancēm un atbalstu darba meklēšanā. NVA organizē latviešu valodas kursus, profesionālās izglītības un citus kursus, kā arī sniedz karjeras konsultācijas. Visi NVA pakalpojumi bezdarbniekiem un darba meklētājiem ir bez maksas.

Lūdzu, ņemt vērā, ka reģistrēšanās par NVA klientu ir obligāta, ja esat darbspējīgā vecumā (15 - 63 gadi) un vēlaties saņemt pabalstu bēglim vai personai ar alternatīvo statusu uzturēšanās izmaksu segšanai.

Tāpat, viens no priekšnosacījumiem pašvaldības sociālās palīdzības saņemšanai ir tāds, ka darbspējīgiem iedzīvotājiem ir aktīvi jādarbojas, lai palielinātu savus ienākumus. Ja esat bez darba, Jums jābūt reģistrētiem NVA un jāpilda bezdarbnieka pienākumus.

NVA nav jāreģistrējas I un II grupas invalīdiem un personām, kuras klātienē iegūst izglītību akreditētā izglītības iestādē Latvijā.

Kur un kā reģistrēties?

Lai kļūtu par NVA klientu un iegūtu bezdarbnieka vai darba meklētāja statusu, Jums jāreģistrējas jebkurā no 28 NVA filiālēm Latvijā. To varat izdarīt, ierodoties personiski filiālē vai piesakot vizīti pa telefonu 25704510 latviešu, angļu vai krievu valodā. Lūdziet palīdzību savam sociālajam mentoram, lai sarunātu vizīti NVA. Vizīti nepieciešams pieteikt iepriekš, lai būtu iespējams nodrošināt tulku saziņai ar NVA darbinieku.

Kādi dokumenti jāņem līdzi?

Līdzi jāņem:

- izcelsmes valsts pase vai personas identifikācijas karte, ja Jums tāda ir;
- uzturēšanās atļauja Latvijas Republikā;
- izglītības dokumenti, ja Jums tādi ir.

Kā notiek reģistrācija?

Pirmajā vizītē notiek saruna par Jūsu izglītību, prasmēm un iemaņām, darba pieredzi un darba vēlmēm. Kopā ar NVA konsultantu Jūs izveidosiet individuālo darba meklēšanas plānu, kurā būs norādītas Jums ieteiktās mācības, darba vakances vai citi NVA atbalsta pakalpojumi un nākamās vizītes datums un laiks.

NVA konsultants palīdzēs atrast Jums piemērotas vakances, bet atcerieties, ka darbs aktīvi jāmeklē arī Jums pašiem. Ja nezināt, kā to darīt, NVA konsultants dos padomu, ar ko sākt.

Cik ilgā laikā piešķir bezdarbnieka statusu?

Bezdarbnieka statusu piešķir vienas dienas laikā, ja

- Jūs esat darbspējīgā vecumā (15 - 63 gadus vecs),

- nestrādājat,
- neveicat komercdarbību,
- nemācāties klātienē pamatskolā, vidusskolā vai profesionālās izglītības skolā,
- Jums ir līdzīgi visi nepieciešamie dokumenti.

Kā saglabāt bezdarbnieka statusu?

Lai saglabātu bezdarbnieka statusu, Jums ir jāpilda visi bezdarbnieka pienākumi:

- jākontaktējas ar savu nodarbinātības konsultantu, (klātienē, pa telefonu vai e-pastu) un jāinformē viņš par savām darbībām, kas attiecas uz darba meklēšanu vai mācībām (darba atrašana, mācību uzsākšana, izceļošana no valsts, saslimšana utt.);
- jāmacās latviešu valoda;
- pašiem aktīvi jāmeklē darbs;
- noteiktajā datumā un laikā jāierodas NVA uz kārtējo vizīti;
- jāpieņem piemērots darba piedāvājums.

Nodarbinātības konsultants var Jūs uzaicināt ierasties pie sevis uz tikšanos arī citā laikā nekā norādīts Jūsu individuālajā darba meklēšanas plānā, ja ir radusies kāda Jums piemērota vakance vai vieta kursos. Jums ir jāatbild uz uzaicinājumu un jāierodas NVA triju darba dienu laikā.

Ja Jūs bez attaisnojoša iemesla pārtraucat mācības latviešu valodas vai citos NVA kursos, Jūs zaudējat bezdarbnieka statusu. Attaisnojošs iemesls var būt Jūsu vai bērna saslimšana, ko apliecina ārsta izsniegta darbnespējas lapa, vai darba uzsākšana. <http://www.nva.gov.lv/index.php?cid=433&mid=551>

Reģistrējoties par bezdarbnieku iegūstat:

- Iespēju bez maksas apgūt latviešu valodu, lai veiksmīgāk un ātrāk varētu atrast darbu. Jo labāk zināsi latviešu valodu, jo vairāk būs iespēju atrast savām spējām atbilstošu darbu.

- NVA konsultants bez maksas sniegs palīdzību CV izveidošanā, darba atrašanās un saziņā ar darba devējiem.

Latviešu valoda

NVA latviešu valodas kursus varat apgūt latviešu valodu bez starpniekvalodas vairākos valodu prasmju līmeņos. Latviešu valodas kursi Jums ir bez maksas. Apmeklējot kursus, papildus bēgļa vai personas ar alternatīvo statusu pabalstam Jūs saņemsiet stipendiju *5 EUR par katru mācību dienu*.

Ņemiet vērā, ka uz valodu kursiem var būt rindas. Tādā gadījumā gaidiet, līdz nodarbinātības konsultants ar Jums sazināsies un uzaicinās saņemt kuponu mācību uzsākšanai. Ja nesāksiet mācības piedāvātajā laikā, varat zaudēt savu vietu rindā uz kursiem.

Latviešu valodas nodarbības notiek nelielās grupās katru darbadienu 3-4 stundas. Katra valodas apakšlīmeņa kurss ilgst 120 akadēmiskās stundas, t.i., apmēram 6-8 nedēļas. Pabeidzot katra līmeņa kursu, dalībniekiem ir iespēja kārtot valsts apmaksātu latviešu valodas eksāmenu Valsts izglītības satura centrā. Tā ir iestāde, kura veic valsts valodas prasmju pārbaudi profesionālo un amata pienākumu veikšanai.

Pēc sekmīgi nokārtota latviešu valodas eksāmena iegūsi latviešu valodas prasmes apliecību, kas darba devējam un izglītības iestādēm apliecinās Jūsu prasmi sazināties latviešu valodā.

Ieguldiet visas savas pūles, lai apgūtu latviešu valodu kursu laikā. Ja nebūsi sekmīgi apguvis vienu valodas kursa līmeni, nevarēsi pieteikties uz nākamo. Nebūs arī iespējams pieteikties atkārtoti uz tā paša līmeņa valodas kursiem.

Ja esat uzsācis apmeklēt kursus, Jums tie ir jāapmeklē regulāri un līdz kursu beigām. Pretējā gadījumā Jums būs jāatmaksā NVA iztērētā mācību maksa par kursiem un izmaksātā stipendija.

Ņemiet arī vērā to, ka, reģistrējoties NVA un iegūstot bezdarbnieka vai darba meklētāja statusu, latviešu valodas apgūšana Jums ir obligāta, ja vēlaties saņemt valsts pabalstu bēglim vai personai ar alternatīvo statusu.

Lai sekmīgāk apgūtu valodu, aicinām Jūs izmantot iegūtās zināšanas ikdienā, sazinoties ar vietējiem iedzīvotājiem, kā arī papildināt tās, izmantojot pašmācības grāmatas un interneta resursus. Informāciju par latviešu valodas apguves iespējām meklējiet internetā, piemēram, [informatīvajā tīmekļa vietnē trešo valstu pilsoņiem Latvijā](#). Ja esat patvēruma meklētāja statusā un dzīvojat Patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā “Mucenieki”, lūdziet padomu savam latviešu valodas skolotājam par iespējām apgūt latviešu valodu patstāvīgi.

Mācības pie darba devēja

NVA piedāvā iespēju strādāt pie darba devēja un vienlaikus iemācīties kādu profesiju. Tā ir mācību programma „Apmācība pie darba devēja” jeb „Praktiskā apmācība”.

Iesaistoties Jūs iegūsiet:

- sešus mēnešus ilgas praktiskās mācības,
- kvalificētu darba vadītāju,
- darbu uz vismaz trim mēnešiem, ja sekmīgi būsiet apguvis darba iemaņas,
- darba algu vismaz minimālās algas apmērā,
- rakstisku apliecinājumu par apgūtajām profesionālajām prasmēm.

Mācības pie darba devēja notiek latviešu valodā.

Algoti pagaidu sabiedriskie darbi

Ja pēdējā gada laikā neesat strādājis algotu darbu, Jums ir iespēja uz laiku strādāt pašvaldībās, veicot vienkāršus, bet ļoti vajadzīgus darbus, piemēram, pilsētas parku vai iekštelpu uzkopšanu, un vienlaicīgi iepazīties ar Latvijas darba vidi.

Par algoto pagaidu sabiedrisko darbu veikšanu ik mēnesi saņemsiet 150 EUR atlīdzību. Strādāt varat secīgi vai ar pārtraukumiem ne ilgāk kā četrus mēnešus viena gada laikā.

Lai spētu sazināties ar darba vadītāju un kolēģiem, Jums nepieciešamas latviešu valodas zināšanas.

Subsidētās darbavietas

Ja esat bijis bez darba vismaz 12 mēnešus un Jūsu izglītība un darba pieredze atbilst darba devēja prasībām, NVA piedāvā iespēju strādāt subsidētajā darbavietā. Tā ir tāda darbavieta, kurā valsts vienu vai divus gadus daļēji maksā Jūsu un darba vadītāja algu.

Iesaistoties Jūs iegūsi:

- kvalificētu darba vadītāju,
- darba algu vismaz minimālās algas apmērā,

apmaksātu ikgadējo atvaļinājumu.

Strādājot subsidētajā darba vietā, Jūs nezaudējat bezdarbnieka statusu, un Jums ir tiesības mācīties NVA nodrošinātajos latviešu valodasursos, vienlaikus saņemot gan algu, gan stipendiju 5 EUR dienā par katru mācību dienu. Vaicājiet savam darba devējam, vai darba laiks un pienākumi ļauj Jums izmantot šo iespēju un apvienot darbu ar latviešu valodas kursiem.

Sīkāk par iespēju strādāt subsidētajā darba vietā vaicājiet savam NVA konsultantam.

Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi

NVA piedāvā īsus vienas vai vairāku dienu kursus, seminārus un lekcijas (5-36 akadēmiskās stundas), kas palīdzēs darba atrašanās vai sava biznesa uzsākšanā, piemēram, biznesa plāna izveides pamati, komercdarbības pamati, latviešu valodas prasmju uzlabošana, e-pakalpojumu lietošana, darba tiesības, grāmatvedības uzskaitē. Informāciju par kursiem, lekcijām un semināriem vaicājiet savam nodarbinātības konsultantam. Kursi, semināri un lekcijas notiek latviešu valodā.

Darba meklētāja statuss

Nodarbinātības valsts aģentūrā varat reģistrēties arī tad, ja meklējat darbu, bet dažādu iemeslu dēļ nevarat iegūt bezdarbnieka statusu, piemēram, esat sasniedzis pensijas vecumu vai pēdējo trīs mēnešu laikā zaudējis bezdarbnieka statusu bezdarbnieka pienākumu nepildīšanas dēļ. Šādā gadījumā NVA palīdzēs Jums darba meklējumos, un Jūs drīkstēsiet bez maksas mācīties latviešu valodasursos, taču Jums netiks maksāta stipendija par šiem kursiem.

Darba tirgus, darbs un profesija

Bēgļiem un personām ar alternatīvo statusu ir tādas pašas tiesības uz nodarbinātību un algu kā pārējiem Latvijas iedzīvotājiem. Lai uzturētu ģimeni, Latvijā parasti strādā gan vīrieši, gan sievietes.

Darba kultūra Latvijā

Darba vietā darbiniekiem un vadībai jāizturas ar cieņu vienam pret otru neatkarīgi no ieņemamā amata, abpusēji ievērojot noslēgtā darba līguma nosacījumus. Darbinieku pienākums ir atbildīgi veikt līgumā noteikto darbu un ievērot vadītāju norādījumus, bet darba devēja — maksāt nolīgto darba samaksu un nodrošināt taisnīgus, drošus un veselībai nekaitīgus darba apstākļus.

Latvijas darbavietās ir nozīmīgi ievērot dotos solījumus, paveikt uzdevumus laikā un nekavēt plānoto tikšanos. Kavēšanās un vārda neturēšana tiek uzskatīta par nepieņemamu, un tādēļ varat arī zaudēt darbu.

Pirms darba attiecību sākšanas

Pirms darba attiecību sākšanas iepazīstieties ar uzņēmumu, kurā plānojat strādāt. To varat izdarīt, piemēram, iepazīstoties ar uzņēmuma tīmekļa vietni internetā vai parunājot ar cilvēkiem, kuri jau strādā šinī uzņēmumā. Ja Jums ir bezdarbnieka vai darba meklētāja statuss, izmantojiet iespēju iepazīties ar uzņēmumu, apmeklējot to kopā ar Nodarbinātības valsts aģentūras konsultantu.

Iepazīstieties ar Latvijā spēkā esošo darba tiesiskās attiecības regulējošo normatīvo aktu nosacījumiem, jo īpaši Darba likumu un Darba aizsardzības likumu, un pirms darba sākšanas izvaicājiet darba devēju par darba nosacījumiem un prasībām.

Darba likumdošanas pamatus Jums var izskaidrot NVA konsultants, ja esat reģistrēts bezdarbnieks vai darba meklētājs, vai Valsts darba inspekcijas konsultants.

Darba līgums

Pirms darba uzsākšanas noslēdziet darba līgumu. Pievērsiet īpašu uzmanību līguma saturam! Līgumā jābūt norādītai Jūsu darba vietai, amatam un darba pienākumiem, darba laikam, darba samaksai un tās izmaksas laikam. Uz tā jābūt gan Jūsu, gan darba devēja parakstam. Līgumu parakstiet divos eksemplāros, un vienu eksemplāru glabājiet pie sevis. Darba līgums slēdzams latviešu valodā. Ja Jūs pietiekamā līmenī nepārvaldāt latviešu valodu, darba devējam ir pienākums rakstveidā informēt Jūs Jums saprotamā valodā par darba līguma noteikumiem. Ja nesaprotat līguma nosacījumus vai tiem nepiekrītat, neparakstiet to.

Drošība un veselība darbā

Uzsākot strādāt jaunā darba vietā, darba devējam ir jāiepazīstina Jūs ar veicamo darbu, darba devēja apstiprinātajām instrukcijām un darba aizsardzības prasībām atbilstoši konkrētā darba veidam vai profesijai attiecīgajā darba vietā. Jums ir arī jāzina par darba vidē pastāvošajiem darba vides riskiem un pasākumiem to mazināšanai.

Ja atradīsiet darbu, izmantojot Nodarbinātības valsts aģentūras palīdzību, un pagaidām vēl nespējat patstāvīgi sazināties ar darba devēju latviešu vai kādā citā abpusēji saprotamā valodā, darba līguma noslēgšanas dienā un pirmajā darba dienā Jums būs nodrošināts tulks, lai Jūs varētu labāk saprast savus darba

pienākumus un darba aizsardzības prasības.

Pirms darba uzsākšanas veiciet obligāto veselības pārbaudi, lai pārliecinātos, ka Jūsu veselības stāvoklis atbilst veicamajam darbam. Ievērojiet darba devēja noteiktās darba aizsardzības prasības, lai neradītu draudus savai vai trešo personu veselībai un drošībai!

Līdztiesība

Darbavietā jāievēro dzimumu un tautību līdztiesība. Pret sievietēm jāizturas ar cieņu, tāpat kā pret vīriešiem. Par vienādu darbu sievietes un vīrieši saņem vienādu atalgojumu. Vienlīdzīgai attieksmei jābūt kā pret ārzemniekiem, tā arī pret Latvijas iedzīvotājiem.

Dažādu uzdevumu došana darbiniekiem ar dažādu izglītības līmeni, darba pieredzi, prasmēm un valodu zināšanām nav uzskatāma par diskrimināciju.

Valodu zināšanas

Latviešu valodas zināšanas ir priekšrocība, meklējot darbu, taču Latvijas darba devēji bieži prasa arī angļu vai krievu valodas zināšanas. Esiet aktīvi un atvērti dažādām iespējām!

Minimālā alga

Latvijā ir noteikta minimālā alga, ko darba devējam ir jāmaksā darbiniekam par normālo darba laiku. Parasti tas ir 40 stundas nedēļā, bet atkarībā no Jūsu darbavietas, tas var nedaudz atšķirties. Minimālo algu parasti maksā par vienkāršu darbu, kura veikšanai nav nepieciešama augsta kvalifikācija un valodu zināšanas. 2018. gadā minimālā alga Latvijā būs 420 EUR pirms nodokļu nomaksas. Plānots, ka minimālā alga tiks paaugstināta arī turpmākajos gados.

Ar aktuālo minimālās algas apmēru varat iepazīties, piemēram, Labklājības ministrijas tīmekļa vietnē [latviešu](#), [krievu](#) un [angļu](#) valodās.

Nodokļi

Latvijā jebkuram iedzīvotājam, kurš saņem algu par padarīto darbu, ir jāmaksā nodokļi. No darba algas ir jāmaksā Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (2017.gadā - 23%) un Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu darba ņēmēja daļa (2017.gadā - 10,5%).

Ja Jums ir bērni, varat saņemt nodokļu atvieglojumus. Tas nozīmē, ka Jums nodokļos būs jāsamaksā mazāka summa nekā tiem, kuriem bērnu nav. Nodokļu atvieglojumu apmērs ir atkarīgs no Jūsu algas lieluma un bērnu skaita ģimenē. Nodokļu atvieglojumus par bērniem var saņemt tikai viens no vecākiem.

Latvijā 2018.gadā ir plānota nodokļu reforma, pēc kuras maksājamo nodokļu apmērs un daudzums var mainīties.

Aktuālo informāciju par nodokļiem Latvijā varat iegūt Valsts ieņēmumu dienesta tīmekļa vietnē [latviešu](#), [krievu](#) un [angļu](#) valodā. <http://www.lm.gov.lv/text/2014>

Atvaļinājums

Latvijā tiesības uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu ir ikvienam darbiniekam. Ikgadējais atvaļinājums **nedrīkst būt īsāks par 4 kalendāra nedēļām.**

Atvaļinājumu var sadalīt daļās, bet viena no daļām nedrīkst būt īsāka par 2 nedēļām.

Jums ir tiesības uz atvaļinājumu, ja pie darba devēja esat nepārtraukti nostrādājis ne mazāk kā 6 mēnešus. Par sev vēlamu atvaļinājuma laiku Jums jāvienojas ar darba devēju un kolēģiem. To piešķir ņemot vērā gan Jūsu, gan darba devēja intereses.

Slimība

Ja savas vai bērna (līdz 14 gadu vecumam) slimības dēļ nevarat ierasties darbā, Jums par to ir jāpaziņo darba devējam. Lai darba kavējums būtu attaisnots, nepieciešams ārsta apliecinājums, ka Jūs vai bērns esat saslimis. To sauc par darbnespējas lapu. Lai tādu iegūtu, Jums jādodas pie ārsta vai jāizsauc savs ģimenes ārsts mājās vizītē.

Ārstam pacients ir jāredz un jāpārlicinās, ka viņš nav spējīgs strādāt. Pirmā slimības diena ir tā, kurā ārsts pacientu ir izmeklējis, tāpēc ir svarīgi vērsties pie ārsta uzreiz. Ja saslimstat brīvdienā vai svētku dienā, kad savs ģimenes ārsts nestrādā, darbnespējas lapu varat saņemt pie dežūrārsta.

Ja esat nonācis slimnīcā, darbnespējas lapu pēc ārstēšanās beigām saņemsiet tur.

Lai cilvēkam slimības gadījumā kompensētu darbā negūtos ienākumus, tiek maksāts slimības pabalsts.

Par pirmajām 10 slimošanas dienām saņemsiet slimības naudu, ko izmaksā darba devējs. Par pirmo slimošanas dienu atalgojumu nesaņemsiet. Atlīdzību par nākamajām slimošanas dienām darba devējs aprēķina no darbinieka vidējās izpeļņas.

No darbnespējas 11.dienas līdz laikam, kamēr atgriezāties darbā, varat saņemt slimības pabalstu, ko izmaksā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra. Šo pabalstu var saņemt ne ilgāk kā 26 nedēļas, skaitot no darbnespējas pirmās dienas.